

kommen tilfredsstillende, thi det Tilfælde, der omtales i Lyendeloven, og hvortil man henviser, er et Tilfælde, hvor Forholdet er blevet hævet, men tænke vi paa, at de Tilfælde, hvorom her er Tale, nemlig ved Forholdets Forlængelse, og den Vedkommende da negter at give Paategning, bestaar Forholdet jo faktisk. Ingen har brudt det, og Ingen har tænkt paa at bryde det, men Loven siger, at det dermed skal betragtes som brudt. Det mener det ærede Medlem skulde kunne blive Følgen deraf, uden at det staar der udtrykkeligt. (Ordføreren: Det har jeg ikke sagt; det er en Misforstaaelse!). Det vil virkelig blive Følgen. Der bestaar et Lyendeforhold, der er Tale om dets Forlængelse, men den ene Part negter at give Paategning, og den anden Part forlanger ham da anset som den, der uden lovlig Grund har hævet Forholdet, altsaa idømt Bøde og Erstatning. Forholdet bestaar imidlertid, og Lyendet er ikke derved traadt ud af Tjenesten. Forholdet er ikke hævet, men det maa nødvendigvis være forbundet med, at Ansvar til Straf og Erstatning gjøres gjældende; ellers maa dette ikke ske. Jeg ønsker udtrykkelig sagt, at Ansvar til Straf og Erstatning ikke maa gjøres gjældende, uden at samtidigt Forholdet fordres hævet. Jeg ser imidlertid, at der ikke er nogen Forskjel mellem det ærede Udvalgs Ønsker om, hvad der skal faa i Loven, og mit, forsaavidt jeg har opfattet den ærede Ordfører rigtig; ogsaa i den Henseende ere vi maasse mere enige, end vi efter Diskussionen synes at være. — Desværre hørte jeg ikke nogen Udtalelse fra den ærede Ordfører, om at han ønskede Magtumsbøden i § 10 forhøiet for Husbondens Vedkommende, medens jeg ønsker den nedsat for Lyendets Vedkommende. Jeg maa vel imidlertid antage, at den ærede Ordfører ikke kan udtale sig bestemt derom; men under alle Omstændigheder skal jeg, efter den Maade, hvorpaa den ærede Ordfører har stillet sig overfor mine Forslag, tage dem begge tilbage, idet jeg betragter den væsentligste Hensigt med at have stillet dem for at være opnaaet, idet jeg derved har henledet Udvalgets Opmærksomhed paa disse Punkter, og har fremkaldt de Udtalelser fra den ærede Ordførers Side, som vi have hørt.

Da Ingen optog de saaledes tilbagetagne Forslag, vare de bortfaldne.

Ordføreren (Holstein-Ledreborg): Det Sidste vil det ærede Medlem dog vistnok neppe forlange, at jeg skal udtale nogen Mening om. Det kunde i alt Fald kun blive min private Mening, da jeg ikke endnu kjender Udvalgets Mening derom, men jeg har sagt det ærede Medlem, at Udvalget vil tage Sagen under Overveielse. — Med Hensyn til det første Spørgsmaal, som det ærede Medlem gjorde mig, skal jeg oplyse, at der at dømmes efter den Forhandling, som har fundet Sted i Udvalget, neppe vil kunne blive Enighed

derom at opfatte Ordene „ved Forholdets Stiftelse“ paa anden Maade, end at derved skal forstås det Tidspunkt, da Forholdet stiftes, medens det derimod ikke skal være ensbetydende med „inden Forholdets endelige Stiftelse“. — Med Hensyn til den anden Bestemmelse tror jeg, at det ærede Medlem tog feil, thi der staar: „Negter Lyendet dette“ o. s. v., „bliver han at anse henholdsvis som den, der uden lovlig Grund vægrer sig ved o. s. v.“, og det er altsaa klart, at der i dette Tilfælde juldstandig bliver at forholde efter Lyendeloven. Dersom altsaa efter Lyendeloven en saadan Fordring kun kan gjøres gjældende under Forudsætning af, at Husbonden lader Lyendet forlade sin Tjeneste, at han lader ham gaa eller jager ham bort, kan det altsaa kun ske under denne Forudsætning. Jeg kan ikke se, at der her kan indtræde nogen anden Regel end den, som er given i Lyendeloven, men jeg skal atter gjentage — det er en juldstandig Ordstrid — at det væsentligst vil afhænge af de juridiske Betænkkeligheder, som i saa Henseende maatte blive fremsatte i Udvalget. Hvis et Medlem af Udvalget kan dele det ærede Medlems Frygt og fremsøve Noget til Bestyrkelse deraf, saa vil Udvalget vistnok være meget villigt til at gaa ind paa hans Ænske.

Th. Nielsen: Jeg tror ikke, at der er nogen Uenighed tilføede angaaende hvad der skal forstås ved „Lyendeforholdets Stiftelse“. Det er klart, at inden den skriftlige Afslutning kan foregaa, maa der have fundet en mundtlig Afslutning Sted. Naar denne har fundet Sted, saa foregaa den skriftlige Afslutning bagefter, og det er først, naar en af de Paagjældende skulde benegte dette, at det andet Stykke af § 8 kommer til Anvendelse. Den Forklaring, som det ærede Medlem gav af det andet Stykke af § 8, har ganske vist forundret mig, thi naar Husbonden vægrer sig ved at modtage ham i Tjenesten, saa kan jeg ikke se Andet, end at saa kan han heller ikke blive i Tjenesten, og naar Lyendet for sit Vedkommende negter at komme, saa kan jeg ikke se Andet, end at det er ensbetydende med, at han negter at møde. Men ganske vist, naar Juristerne have en lignende Mening paa Haanden, saa kunde der vel være Grund til at sætte det Samme endnu en Gang, som allerede staar der i Forveien.

Justitsministeren (Melleman): Jeg vil blot med Hensyn til Spørgsmaalet om Redaktionen af § 8 henstille til det ærede Udvalgs Overveielse, om man ikke tror, at den letteste Maade til at komme ud over disse Vanskeligheder og Lovl vil være den, at man i Stedet for andet Stykke i den af Udvalget foreslaaede § 8 sætter sidste Stykke af Lovforslagets § 8, og derefter som en særegen Bestemmelse tilføier, hvad der dog ikke nødvendigvis behøver at sammenkjædes